

ด่วนที่สุด
ที่ กต 0504/1552

เลขที่ 3/459
วันที่ 9 ม.ค. 2552
เวลา 11.30 น.
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เลขที่ 9432
วันที่ 9 ม.ค. 2552/ค.ร.ม.

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

6 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหพันธรัฐรัสเซีย สำหรับปี พ.ศ. 2553-2557

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. รายชื่อหน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งหนังสือของหน่วยงานต่าง ๆ แจ้งความเห็นต่อร่างแผนปฏิบัติการร่วมฯ
2. ร่างแผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหพันธรัฐรัสเซีย สำหรับปี พ.ศ. 2553-2557 ฉบับภาษาไทย ภาษารัสเซีย และภาษาอังกฤษ

ด้วยไทยและรัสเซียมีดำริที่จะจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหพันธรัฐรัสเซีย สำหรับปี พ.ศ. 2553-2557 (Joint Plan of Action on the Promotion of Cooperation between the Kingdom of Thailand and the Russian Federation for the Years 2010-2014 - JPA) เพื่อให้มีบูรณาการความร่วมมือที่หลากหลายระหว่างไทยกับรัสเซีย ให้สามารถดำเนินการให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

เกี่ยวกับเรื่องนี้ กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนภูมิหลังและสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการร่วมฯ พร้อมข้อพิจารณา ดังนี้

1. ภูมิหลัง

1.1 เมื่อปี 2548 ไทยและรัสเซียได้เห็นพ้องให้จัดทำแผนปฏิบัติการร่วมฯ และได้เจรจาจัดทำร่างแผนปฏิบัติการร่วมฯ 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2549 ที่กรุงมอสโก และเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2549 ที่กรุงเทพฯ โดยทั้งสองฝ่ายสามารถตกลงกันได้ทุกตัวบท รวมทั้งเห็นพ้องที่จะเสนอให้รัฐบาลของแต่ละประเทศเห็นชอบต่อร่างแผนปฏิบัติการดังกล่าว เพื่อให้สามารถลงนามได้ในระหว่างการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย-รัสเซีย (Joint Commission on Bilateral Cooperation - JC) ครั้งที่ 4 ซึ่งมีกำหนดจะจัดขึ้นที่กรุงเทพฯ ในช่วงกลางปี 2550 อย่างไรก็ตาม การประชุมดังกล่าวถูกเลื่อนออกไป เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลและระดับของประธานร่วมของทั้งสองฝ่ายหลายครั้ง ทำให้ยังไม่มี การลงนามร่างแผนปฏิบัติการร่วมฯ จนถึงปัจจุบัน

1.2 โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับรัสเซียมีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว กระทรวงการต่างประเทศจึงได้จัดการประชุมหน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้อง เพื่อทบทวนสาระของร่างแผนปฏิบัติการร่วมฯ ให้ทันสมัย เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2551 หลังจากนั้น ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนร่างแผนปฏิบัติการร่วมฯ ฉบับโต้ตอบระหว่างกัน โดยกระทรวงการต่างประเทศได้เวียนร่างแผนปฏิบัติการร่วมฯ ฉบับโต้ตอบของฝ่ายรัสเซียให้หน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้องพิจารณาเป็นระยะ จนทั้งสองฝ่ายได้ขั้อยุติ ทั้งนี้ รายชื่อหน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งหนังสือแจ้งความเห็นต่อร่างแผนปฏิบัติการร่วมฯ ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

1.3 ไทยและรัสเซียเห็นพ้องกันว่า น่าที่จะจัดให้มีการลงนามแผนปฏิบัติการร่วมๆ ในระหว่างการประชุมคณะกรรมการร่วมๆ ครั้งที่ 4 ซึ่งมีกำหนดจะจัดขึ้นในวันที่ 27 พฤศจิกายน 2552 ที่กรุงเทพฯ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจะเป็นประธานการประชุมดังกล่าว ร่วมกับนาย Sergey S. Sobyanin รองนายกรัฐมนตรีและหัวหน้าสำนักรัฐบาลสหพันธรัฐรัสเซีย

2. สาระสำคัญของร่างแผนปฏิบัติการร่วมๆ

2.1 แผนปฏิบัติการร่วมๆ เป็นแผนความร่วมมือในกรอบกว้างระหว่างไทยกับรัสเซีย มีระยะเวลา 5 ปี คือ ระหว่างปี 2553-2557 โดยจัดทำเป็น 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษารัสเซีย และภาษาอังกฤษ โดยจะยึดถือฉบับภาษาอังกฤษเป็นเกณฑ์ในกรณีที่มีความแตกต่างในการตีความ

2.2 แผนปฏิบัติการร่วมๆ แบ่งออกเป็น 9 หมวด สรุปลักษณะสำคัญได้ ดังนี้

2.2.1 การเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ทั้งสองฝ่ายตั้งใจที่จะยกระดับความสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ โดยพัฒนาการเจรจาทางการเมืองและการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงและระดับสูงสุด และพัฒนาความร่วมมือในระดับทวิภาคีภายใต้กลไกต่างๆ ที่มีอยู่ รวมถึงส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในเวทีระหว่างประเทศต่าง ๆ

2.2.2 ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ทั้งสองฝ่ายตั้งใจที่จะส่งเสริมความร่วมมือด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความมั่นคง การค้า การลงทุน และเศรษฐกิจ พลังงาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การทหารและเทคนิคการทหาร การศึกษา การท่องเที่ยว และวัฒนธรรม

3. กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ พิจารณาร่างแผนปฏิบัติการร่วมๆ แล้ว มีความเห็น ดังนี้

3.1 ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ 6-7/2551 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2551 ระบุว่า "หนังสือสัญญา" ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 190 หมายถึงความตกลงระหว่างประเทศทุกประเภทที่จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งเมื่อพิจารณาตามแนวทางข้างต้น เห็นว่า ร่างแผนปฏิบัติการร่วมๆ น่าจะเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

3.2 สำหรับประเด็นว่าร่างแผนปฏิบัติการร่วมๆ ฉบับนี้ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 วรรค 2 ของรัฐธรรมนูญที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่นั้น โดยที่ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา 190 วรรค 5 กำหนด จึงเห็นควรใช้แนวปฏิบัติที่ผ่านมา กล่าวคือ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นประกอบเพื่อพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2550 เรื่องความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น อนึ่ง ในกรณีที่มีปัญหาตามมาตรา 190 วรรค 2 ศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้ชี้ขาดตามมาตรา 190 วรรค 6 ของรัฐธรรมนูญฯ

ในส่วนของกรมสนธิสัญญาฯ เห็นว่าร่างแผนปฏิบัติการร่วมฯ มีสาระสำคัญเป็นการแสดงเจตนาของทั้งสองฝ่ายเกี่ยวกับกรอบการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันในด้านต่างๆ จึงไม่น่าจะเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตฯ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาหรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศ อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น จึงไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 วรรค 2 ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

4. ข้อพิจารณา

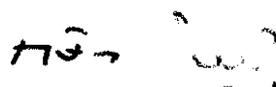
ในการนี้ กระทรวงการต่างประเทศขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

4.1 ให้ความเห็นชอบต่อร่างแผนปฏิบัติการร่วมฯ ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2 โดยให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถเปลี่ยนแปลงถ้อยคำในส่วนที่ไม่กระทบต่อสาระสำคัญของร่างแผนปฏิบัติการร่วมฯ ได้ โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

4.2 อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ลงนามแผนปฏิบัติการร่วมฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมยุโรป

กองยุโรป 3

โทร. 0 2643 5000 ต่อ 3255

โทรสาร 0 2643 5141